

SKAUTING

Měsíčník pro skautskou výchovu

Ročník 37 - září 1/98

Jak na výtvarno?

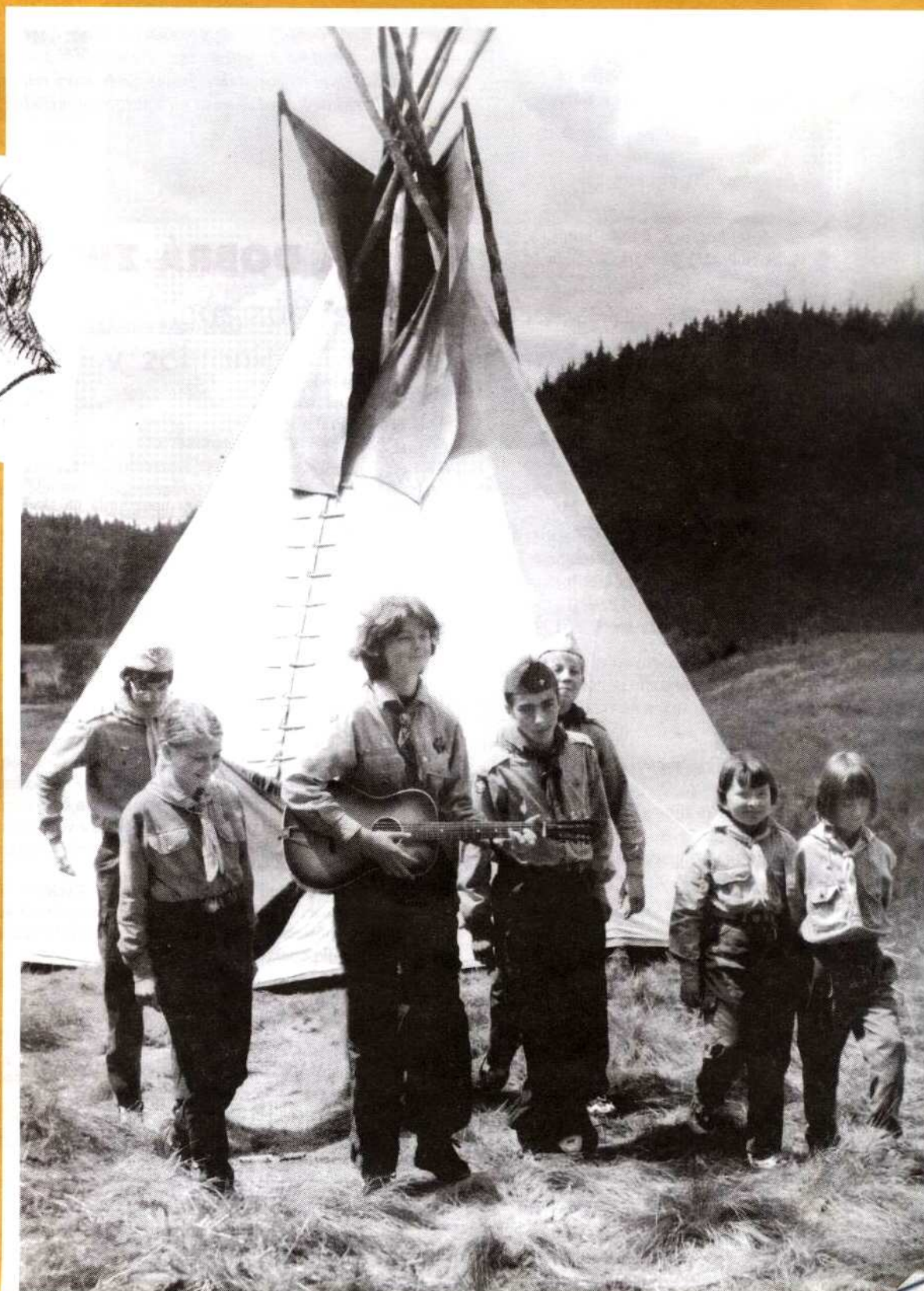
*Když báječné holky
vede báječněj chlap...*

Letní tábory 1998

*Jak nás vylučovali
z Junáka*

*Na Jamboree
se pojedě, i kdybych
se měl zadlužit*

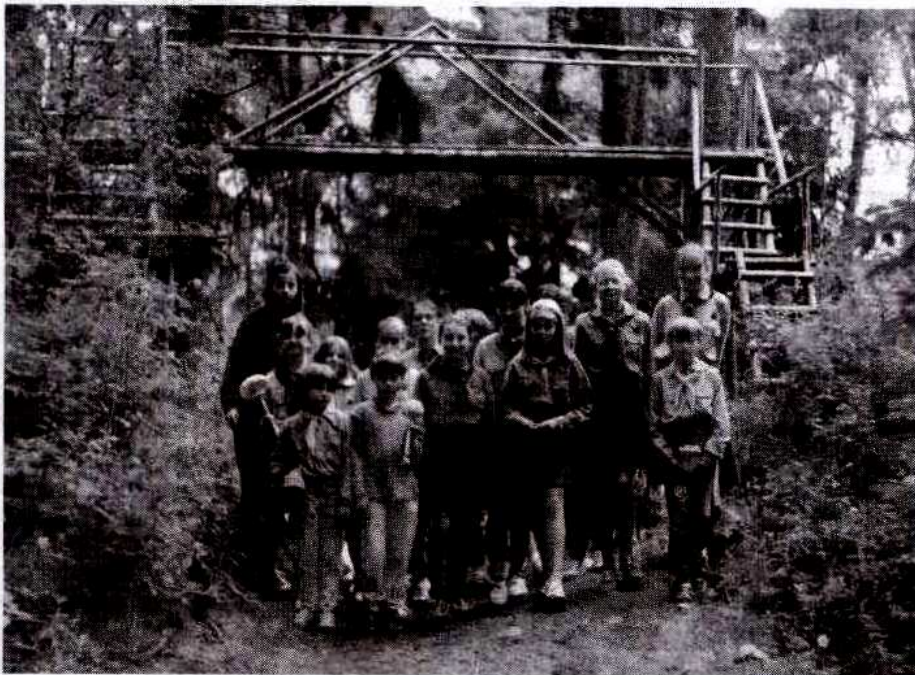
Nebezpečné dioxiny

Titul fotografie:
Václav Nosek - Windy

KDYŽ BÁJEČNÉ HOLKY vede báječný chlap ...

Oddíl, o kterém bude řeč, je poněkud netypický. Jednak vznikl na vesnici, kde neměli skauti žádnou tradici. Vznikl také poměrně pozdě - v roce 1993. Nezvyklé je také to, že vůdce, který jej založil, se na vesnici přestěboval z Prahy. A konečně, úplně nejzvláštnější je to, že se jedná o oddíl dívčí.

Jak se stane muž vůdcem dívčího oddílu?

„Nejdříve jsem dlouhá léta vedl klukovský oddíl v Praze ve 31. středisku Polaris,“ začíná své vyprávění Marčello.

Ve středisku se setkal s Pavlem Döllingerem - Minewakanem a dalšími, kteří ho v mnohém velice ovlivnili. Jejich oddíl byl také členem Ligy pěti a s ostatními členy se jezdili navzájem navštěvovat.

„Když jsem se přestěboval,“ pokračuje Marčello, „nechtěl jsem přerušit kontakty s oddílem, vlastně jsem nechtěl odejít, a tak jsem alespoň dojížděl do Prahy na oddílovky a výpravy.“

Ale v té době v Chrašticích právě vznikl oddíl, který založil místní ředitel školy spolu s jedním z rodičů. Problém byl v tom, že na oddíl neměli čas, a tak jej začal vést Marčello. Byl to chlapecký oddíl, když odrostli, přibrali vlčata a ta po nějakém čase začala vést Petra Šamšulová. Dnes už oddíl vedou kluci, kteří v něm vyrostli.

Jenže stále tu nebyl oddíl pro děvčata.

„Protože jsem vyrostl v chlapeckém oddíle, byl jsem proti koedukaci,“ vysvětluje okolnosti vzniku dívčího oddílu Marčello.

„Jsem raději pro to, aby byly zvlášť oddíly chlapecké a dívčí. Má to své výhody. A navíc s koedukovaným oddílem nemám žádné zkušenosti. Protože však mnoho chlapců z oddílu mělo sestry a já je znal - vždyť jsem je každodenně učil ve škole - a protože nebyl nikdo ochoten vést dívčí oddíl, tak jsem jej nakonec založil já. Oddíl vedu se svou manželkou Janou, ale ta nemá moc času, protože máme tři děti. Ještě nám pomáhá jedna maminka, která skautovala v roce 1970.“

Klubovnu mají díky obecnímu úřadu ve staré, krásné, kamenné bývalé škole. Za sto korun za rok. Obecní úřad je rád, že v obci někdo něco dělá pro děti a mládež.

S rodiči vychází vedení oddílu velmi dobře. Vůdce znají ze školy, kde učí a ve které je zároveň i ředitelem.

„A na ‚ženské záležitosti‘ - jako je například koupání a mytí děvčat na táboře - na to ‚mám lidi‘. Já se spíše starám o program a organizaci,“ dodává Marčello.

„Nechci z děvčat v oddíle dělat kluky, ale chtěl bych, aby zvládaly takové ty běžné věci, které jsou k táboření zapotřebí. Na druhou stranu bych chtěl, aby také dělaly i holčičí práce, takže baticují, pletou náramky, tkají... Dostatek prostoru věnujeme výtvarnu - malování, šití z kůží, kolážím a podobně.“

Vůdce a Dívčí kmen

Marčello dělal ještě všechny zkoušky v chlapeckém kmeni a do loňska byl výchovným zpravodajem. Také pracuje s rovery a rangers, protože v jejich kmeni R+R je hodně těch, co vedou, například světlušky. A tak zkušenosti z vedení chlapeckého a dívčího oddílu předává dál. Z poradních skal, kde se účastnil jednání o výchově světlušek, se zná s mnoha vůdkyněmi.

„Za prvé mne zajímalo, jaké mají názory ostatní, a za druhé nevím, proč bych se tomu měl vyhýbat. Vždyť i v Chlapeckém kmeni je běžné,

„Oddíl vedu se svou manželkou Janou, ale ta nemá moc času, protože máme tři děti. Ještě nám pomáhá jedna maminka, která skautovala v roce 1970 ...“

že děvčata vedou vlčata, že se zapojují do práce ChK a že jsou tam přijímána,“ vypráví o svých zkušenostech.

„Někdy mám na věci trochu jiný názor, protože si myslím, že se občas něco dělá příliš složitě. S rangers a s mladšími vůdkyněmi si na těchto setkáních docela dobře rozumíme. Je to dáno asi tím, že je tu oboustranná snaha domluvit se. Ale to je asi i obecná zkušenost z oddílů a ze středisek, kde spolupráce mezi dívčím a chlapeckým kmenem funguje velmi dobře. To spíše tam ‚nahore‘ se to příliš odlišuje - my jsme tady a vy jste tam,“ uzavírá Marčello.

Tajná přítelkyně

„Děvčata dělají spoustu věcí s větším nadšením než kluci,“ říká Marčello, když srovnává své zkušenosti s vedením chlapeckého a dívčího oddílu.

Kluci jsou naopak živelnější. U děvčat jsou vztahové problémy: někdy se na sebe mračí, dokáží být na sebe i zlá, nemluví spolu, vytvářejí

více či méně uzavřené skupinky. Kluci se spíše poperou a tým je vše vyřízeno.

„Protože každé děvče chce mít nějakou kamarádku, hrajeme na táboře (ale i v zimě na horách) hru Moje tajná přítelkyně.“ Tato hra je spíše určena starším skautkám nebo rangers, ale u Marčella v oddíle ji hrají i s mladšími. Je to poněkud náročnější na vysvětlování, ale s hrou mají velmi dobré zkušenosti. Všichni, kdo se chtějí hry zúčastnit, napíší své jméno na lísteček a pak je každému děvčeti tajným losováním určena „tajná“ přítelkyně. Té se potom potajmu snaží dělat radost.

„Děvčata si například píší dopisy, dávají si dárky - kytičku nebo nějaké ovoce,“ vysvětluje Marčello. „I já jsem tajná přítelkyně,“ dodává.

Hlavně by se nikdo neměl snažit pátrat po tom, kdo tajemná přítelkyně je. Všichni se totiž na táboře dohodli, že to zůstane tajné. Nejhezčí je totiž očekávání - že třeba dostanou dopis: „Ahoj, hezky jsi večer zpívala.“ Ani si nedovedete představit, jakou to udělá radost.

Experimentální archeologie

Vzhledem k tomu, že ve vesnickém oddíle jsou děvčata na přírodu zvyklá, snaží se je zaujmout něčím jiným. A tak je například seznamují s dovednostmi našich předků.

Když začali upravovat své tábořiště, které mají na místě bývalého slovanského hradiště, nacházeli staré střeby. Marčella to začalo zajímat: „Přečetl jsem si pár knížek, pak jsem něco zjistil i o experimentální archeologii a vyptával se lidí, kteří se jí zabývají. Ale jsem naprostý laik, my to děláme jen pro zábavu...“

Loni jste se s Marčellem mohli setkat na Fěni-xu ve slovanské vesnici. I tábor tehdy měli ve stylu starých Slovanů - chýše, pec, ve které si pekli chleba z mouky, kterou si sami namleli. Tkali také na stavu a od té doby mají vlastnoručně utkanou vlajku čistoty, jednoduché šperky vyráběli ve velkém...

Pokoušejí se prostě děvčatům vytvořit takové prostředí, aby se jim v oddíle líbilo, aby to bylo „jiné“, aby je přitáhla romantika a oddílové rituály. Chtějí, jak říká Marčello, dosáhnout toho, aby v oddíle byla pohodová rodinná atmosféra. A tak například na táboře mají nástupy bez povelů, přičemž všichni vědí, co v který okamžik mají udělat.

„Je to taková naše dohoda,“ vysvětluje. „Snažím se, aby to všechno nebylo na první pohled řízené. Nemáme nijak tvrdý režim, ale jsou určitá pravidla, která je třeba dodržovat. Ale zejména ty malé je třeba zpočátku vzít trochu za ruku a pomoci jim.“

Spolupráce s ostatními oddíly

Samozřejmě spolupracují s chraštickým chlapečským oddílem. Dobře se jim spolupracuje také s příbramskými rovery, kteří pro oddíly připravují různé akce. A vzhledem k tomu, že jak už bylo řečeno, Marčello také pracuje s rovery a rangers, jeho oddíl na těchto akcích nemůže chybět. Příbramské R+R pořádají Countrybál světlušek a vlčat, ke Dni matek „Dárek za korunu“ - na náměstí si děti mohou vyrobit jednoduchý dárek, soutěž v kreslení na chodníky - té se kromě dětí z příbramských oddílů pravidelně účastní také děti z Březnice a Chraštic, vidají se také na jarní kuličkový. Na Vánoce se roveři a rangers převléknou za postavičky z betléma a připraví vánoční hru po městě, která je doprovázena roznosem Betlémského světýlka. Hra tradičně vrcholí na Svaté hoře, kde se před venkovním oltářem všichni setkají. Minule tam udělali živý betlém a rektorovi kostela předali světlo z Betléma. Ke Dni dětí zase z lesoparku udělali Pohádkový les. Přišly na něj všechny mateřské školy z Příbrami i děti z prvních a druhých tříd.

Snaží se zúčastňovat různých akcí i jinde, nejen v Příbrami. To aby děvčata viděla, že jsou součástí hnutí, které působí po celém světě.

Program oddílu na září

Začínají v polovině září. To proto, že polovina děvčat dojíždí z deseti okolních obcí, a tak je oddílová činnost vázána na autobusy.

Na první společné oddílovce si promítnou film z tábora.

Přicházejí nováčci a rozdělují se do družin. A dokud je ještě dobré počasí, dělají první výpravu s nováčky.

Chystají také tradiční výpravu jen pro skautky. Marčello to komentuje slovy: „Nechci, aby starší děvčata časem nabyli dojmu, že se vše dělá hlavně pro světlušky. Důležité je, aby si našla „to svoje“. Pak nehrozí, že odejdou z oddílu.“ Na takovéto výpravě má vedení oddílu příležitost povídat si s děvčaty, co by chtěla během roku dělat, vymýšlejí společně různé nápady, „vyblnou se“ a vlastně tak získají nové nadšení do činnosti.

A pak se už začínají připravovat na říjnovou Drakyádu a stavějí draky.

Ida

1. dívčí oddíl Chraštica
Vedoucí: Karel Derfl - Marčello, Jana Derflová, Jitka Peterková
Družiny: skautky - Pomněnky, Fialky; světlušky - Skřítkové
Počet členek: 25, z toho 8 nováčků
Průměrný věk rádkyň: 14
Počet výprav / akcí během roku: 10-15

1. obr.)

Odřilový kolektiv světlušek a skauetek před bránou na svém letním táboře (foto Marčello)

2. obr.)

Pohádkový les ke Dni dětí v Příbrami (ve spolupráci s R&R) v roce 1998 (foto Marčello)

3. obr.)

Součástí programu světlušek a skauetek je i batikování, pletení náramků, tkaní... (foto Windy)